

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Szostak-Szydłowska
Sędziowie	SO Elżbieta Cembrowicz SO Mirosław Krzysztof Derda (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2018 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z wniosku A. W.

z udziałem Powiatu (...)

o zasiedzenie

na skutek apelacji wnioskodawcy A. W. od postanowienia Sadu Rejonowego w Elku z dnia 9 sierpnia 2017 r. I Ns 221/15

p o s t a n o w i a:

I. Zmienić zaskarżone postanowienie w pkt I tiret pierwsze w ten sposób, że po istniejącym zapisie dodać zapis: „stanowiącą działkę geodezyjną o nr (...)/26 szczegółowo opisaną w wykazie zmian gruntowych sporządzonym przez biegłego geodetę B. K. (1), który to wykaz k. 465 stanowi integralną część niniejszego orzeczenia”.

II. Odrzucić apelację w pozostałym zakresie.

III. Stwierdzić, że zainteresowani ponoszą koszty postępowania apelacyjnego we własnym zakresie.

SSO Małgorzata Szostak-Szydłowska SSO Elżbieta Cembrowicz SSO Mirosław Krzysztof Derda

Sygn. Akt I Ca 486/17

UZASADNIENIE

A. W. wniósł o stwierdzenie, że nabył z dniem 14 stycznia 2008r. przez zasiedzenie własność nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości O. w gminie S., składającej się z działki nr (...) o powierzchni 0,296 ha dla której Sąd Rejonowy w Elku prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz działek nr (...), dla których Sąd prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W uzasadnieniu wniosku podniósł, że dnia 14 stycznia 1988r. nabył od Państwowego Funduszu Ziemi prawo własności do nieruchomości gruntowej składającej się z działek oznaczonych nr (...), na podstawie aktu notarialnego nr rep. A (...), dla której sąd prowadzi księgę wieczystą nr (...), która to nieruchomość w latach 1945-1969 była własnością rodziców wnioskodawcy. Nabywając w/wspomnianą nieruchomość zwrócił się on do Naczelnika Gminy S. z prośbą o wskazanie dokładnych granic zakupionych działek, jako że nie były one w terenie oznaczone. Naczelnik poinformował go, aby wnioskodawca przedmiotowe grunty użytkował w takim samym wymiarze, jak jego rodzice do 1969r., czyli do granicy polnej drogi, którą od gruntów wnioskodawcy oddzielał rząd dziesięciu ciosów granitowych. Znajdowały się one w tym miejscu już w momencie objęcia w posiadanie nieruchomości przez rodziców wnioskodawcy po wojnie. Wspomniana droga znajdowała się w obrębie nieruchomości gruntowej, składającej się wówczas z działki nr (...), dla której tutejszy sąd prowadzi księgę wieczystą nr (...), będącej dzisiaj własnością powiatu (...), a ówczesnie Skarbu Państwa. Wnioskodawca użytkował zakupioną nieruchomość do granic faktycznej drogi, uznając, że są to granice działki (...). Przez cały ten okres obszary objęte niniejszym wnioskiem używane były w celach rolnych i sadowniczych, a ponadto pełniły również funkcję pastwiska. Wnioskodawca posiadał przedmiotowe grunty przez przeszło 20 lat. W okresie od 1988 do 2010 r. zmieniało się oznaczenie nieruchomości należących zarówno do wnioskodawcy, jak i do uczestnika postępowania, którym jest powiat (...). Na przełomie 1992-1993 przeprowadzono pomiary geodezyjne i dokonano podziału działek (...), o czym wnioskodawca nic nie wiedział. W wyniku podziału obszary działki (...) użytkowane przez wnioskodawcę zostały oznaczone nr (...), a pas drogowy odpowiadający rzeczywistemu przebiegowi drogi oznaczony został nr (...). Wtedy też powstała działka nr (...), wydzielona z gruntu pana A. W.. Podział ten został dokonany z zamiarem wyłączenia wnioskodawcy, co ostatecznie jednak nie nastąpiło. Na przełomie lat 2009-2010 wnioskodawca rozpoczął starania, aby na pozostałym po przedwojennym domu fundamencie wybudować szopę, w celu usprawnienia własnego gospodarstwa. Wtedy dopiero dowiedział się, że granice zakupionych przez niego działek są inne oraz że korzystał z części nieruchomości należącej do Skarbu Państwa a potem do uczestnika postępowania. Dowiedział się również, że granica działki nr (...) wyznaczona jest w połowie obszaru wspomnianego wyżej fundamentu, a niecały metr od nieistniejących już zabudowań przedwojennych. Za sugestią urzędników starostwa wnioskodawca złożył wniosek o dokonanie wymiany gruntów pozwalającej na odpowiednie „przesunięcie” granic pasa drogowego i umożliwienie zrealizowania zamierzeń budowlanych. Wszczęto wtedy procedurę wymiany gruntów, w efekcie której podzielono działkę nr (...) na (...) oraz (...), a działkę nr (...) na (...) oraz (...). Na skutek ostatecznej decyzji administracyjnej o zamianie gruntów, wnioskodawca nabył prawo własności do działki nr (...), zaś uczestnik postępowania uzyskał działki nr (...). W latach 2013-2014 przed Sądem Rejonowym w Ełku toczyły się dwa postępowania zainicjowane przez wnioskodawcę o sygn. akt. I C 1041/13 [dot. przywrócenia stanu posiadania zgodnego ze wspomnianym już aktem notarialnym z 14 stycznia 1988r.] oraz I Ns 145/14 [dot. stwierdzenia zasiedzenia]. W obu sprawach wnioskodawca cofnął swoje wnioski, będąc w błędnym przekonaniu, iż w przypadku stwierdzenia zasiedzenia będzie musiał zapłacić wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości za okres poprzedzający stwierdzenie zasiedzenia.

Zdaniem wnioskodawcy spełnił on wszystkie warunki, aby nabyć prawo własności przedmiotowych nieruchomości w drodze zasiedzenia. Od momentu wejścia w posiadanie objętych wnioskiem nieruchomości przez cały okres trwania biegu terminu do zasiedzenia władał nimi nieprzerwanie jak właściciel. Ziemia była użytkowana w celach rolnych, sadowniczych oraz jako pastwiska, co dowodzi, iż wnioskodawca wyrażał wolę wykonywania prawa własności, a okoliczności jego władztwa nad nieruchomością z łatwością były dostrzegalne dla innych osób, czego oczywistym wyrazem jest zwrócenie się do niego właśnie przez władze służb wojskowych o udostępnienie spornych nieruchomości.

Wnioskodawca w 1988r. wszedł w posiadanie spornych gruntów w związku z błędnym przeświadczeniem co do granic zakupionych przez niego działek sąsiednich. Pamiętając, w jakich granicach z nieruchomości tej korzystali jego rodzice, zgodnie z informacją uzyskaną od przedstawiciela Skarbu Państwa, dalej z niej w taki sposób korzystał, mając przekonanie, że najwyraźniej granice działek do 1988r. nie zmieniły się. Miał zatem w pełni uzasadnione przekonanie, że może użytkować sporne działki jak własne. Okoliczność omyłkowego władania i używania tych gruntów znalazła swoje potwierdzenie w postępowaniach o sygn. akt I C 1041/13 oraz I Ns 145/14, które toczyły się przed tutejszym sądem. W odpowiedzi Powiatu (...) na pozew A. W. oraz w odpowiedzi na wniosek we wcześniejszej sprawie o stwierdzenia zasiedzenia z 2014r. potwierdzono, iż wnioskodawca nie znał faktycznego przebiegu granicy spornej

nieruchomości. Dodatkowym dowodem na tę okoliczność są zapisy w protokole w sprawie warunków objęcia gruntów w posiadanie, dołączonego do decyzji o wymianie. W dokumencie tym wskazano na obecność w obrębie działki nr (...) rzędu dziesięciu ciosów granitowych, będących własnością wnioskodawcy.

Zatem skoro wnioskodawca był posiadaczem samoistnym przedmiotowych działek w dobrej wierze nieprzerwanie przez okres co najmniej 20 lat, to spełniły się wszystkie przesłanki ich zasiedzenia wskazane w art. 172 kc. Jako data zasiedzenia został wskazany dzień 14 stycznia 2008r., w związku z faktem że wnioskodawca nabył własność nieruchomości w drodze aktu notarialnego dnia 14 stycznia 1988r. i w tym samym czasie stał się posiadaczem samoistnym gruntów objętych niniejszym wnioskiem. Co prawda sporne działki w 1988r. były własnością Skarbu Państwa, a zatem wyłączona była możliwość ich zasiedzenia. Jednakże, ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. 1990 nr 55 póź. 321), na mocy której uchylono wspomniany zakaz nabywania nieruchomości Skarbu Państwa w drodze zasiedzenia, w przepisie art. 10 wskazano, że przy obliczaniu okresu prowadzącego do zasiedzenia nieruchomości będącej własnością państwową, bierze się pod uwagę również czas jej posiadania przed 1 października 1990r. (dzień wejścia w życie ww. ustawy). Wnioskodawca nabył wiedzę o rzeczywistym stanie prawnym nieruchomości dopiero na przełomie 2009-2010r., czyli już po upływie wymaganego przez ustawodawcę terminu do zasiedzenia. Wszelkie zatem działania podejmowane przez wnioskodawcę czy uczestnika postępowania w stosunku do spornych nieruchomości miały miejsce już po upływie dwudziestoletniego okresu niezbędnego do stwierdzenia nabycia własności w drodze zasiedzenia w dobrej wierze. Nie mają one zatem znaczenia z punktu widzenia skutku nabycia przez wnioskodawcę z mocy prawa własności tych działek. Postępowanie zaś administracyjne w sprawie wymiany przedmiotowych gruntów zostało oparte na nieprawdziwym stanie faktycznym, a wnioskodawca został wprowadzony w błędne przekonanie odnośnie tego, komu właściwie przysługuje prawo własności wspomnianych nieruchomości.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż objęte wnioskiem obszary nieruchomości w przeszłości były lub wciąż są gruntami rolnymi. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 3 kwietnia 2014r. w sprawie o sygn. akt. II GSK 131/13 zdefiniował pojęcie posiadania gruntów rolnych. W swojej interpretacji NSA wskazał, iż kluczowe znaczenie ma rzeczywiste użytkowanie, na które składają się takie elementy, jak decydowanie o tym, jakie rośliny uprawiać, jakich dokonywać zabiegów agrotechnicznych oraz zbieranie plonów. Wnioskodawca wypełnia swoimi działaniami treść tej definicji w całości.

W odpowiedzi na wniosek Powiat (...) wniósł o jego oddalenie.

Uzasadniając swoje stanowisko podał, że wniosek o zasiedzenie działki nr (...) o pow. 0,296 ha dla której jest prowadzona KW nr OL1 (...) stanowiącej własność wnioskodawcy oraz wniosek o zasiedzenie działek nr (...) stanowiących drogę powiatową będących własnością Powiatu (...) dla których prowadzona jest KW Nr OL1 (...) jest nieuzasadniony w całości, a już zupełnie nietrafny jest argument, iż do zasiedzenia hipotetycznie zakładając doszło na warunkach dobrej wiary wnioskodawcy.

Uczestnik zaprzeczył, że po stronie wnioskodawcy nie było wiedzy co do praw własności nieruchomości będących przedmiotem wniosku jako należących najpierw do Skarbu Państwa, a następnie do strony pozwanej. Zresztą gruntu Skarbu Państwa do 10.09.1990 r. nie można było zasiedzieć. Nadto nie można zasiedzieć drogi publicznej z uwagi na zapis m.in. art. (...) ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz.U.2013.260 j.t.) wskazujący w szczególności, że pas drogowy to wydzielony liniami granicznymi grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym są zlokalizowane droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą oraz to, że droga to budowla wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym, zastosowanie ma w tej materii treść art. 2a w/w ustawy, który jednoznacznie wskazuje na to, że drogi wraz z niezbędnymi urządzeniami i instalacjami są wyłączone z obrotu cywilno-prawnego. Tym samym nie mogą być przedmiotem zasiedzenia. Wnioskodawca w tym zakresie nie sprecyzował należycie swego żądania.

Uczestnik podkreślał, iż w drodze powiatowej zlokalizowanej m.in. na działce nr (...) znajdują się urządzenia drogowe jak rowy melioracyjne i przepusty wodne, znaki drogowe, a nadto cały czas jest prowadzona czynności koszenia traw, odśnieżania, sypania piasku a także przestawiania znaków drogowych, a nadto były wykonywane prace geodezyjne ze strony uczestnika postępowania. Dopiero w latach 1992-1993, czyli po wybudowaniu drogi na zlecenie Urzędu Wojewódzkiego w S. Wojewódzkie Biuro Geodezji i (...) Oddział w O. wykonało „ pomiar sytuacyjny dróg pod wywłaszczenie”. Sporządzono wówczas dokumentację geodezyjną do wywłaszczenia gruntów, składającą się między innymi z szkiców wywłaszczenia i wykazów zmian gruntowych. Z dokumentacji tej wynika, że działka nr (...) stanowiąca własność Skarbu Państwa (droga) została podzielona na działki nr (...), a działka nr (...) stanowiąca własność A. W. została podzielona na działki nr (...). Działki nr (...) zostały wydzielone jako faktyczny przebieg wybudowanej nowej drogi w terenie, a działki nr (...) położone w sąsiedztwie gruntów A. W. nadal pozostały własnością Skarbu Państwa, we władaniu Dyrekcji Okręgowej Dróg Publicznych B.. Podział działki nr (...) A. W. pomimo zajęcia pasem drogi (działka nr (...)) nie został ujawniony w księdze wieczystej.

W terminie nabywania przez A. W. działek nr (...) tj. 14 stycznia 1988 istniała tylko działka nr (...), gdyż podział jej nastąpił dopiero w 1993r. Nabycie działki nr (...) z (...) nastąpiło najprawdopodobniej bez okazania granicy w terenie z działką nr (...) (drogą) i wnioskodawca nie znając granic (brak było również mapy sytuacyjno-wysokościowej z budynkami - założona dopiero w 1996 r) użytkował teren do granicy wybudowanej drogi oznaczonej po podziale w 1993r dz. nr (...) czyli użytkował dz. nr (...)i (...) bezumownie. W 2001r. w ramach porządkowania stanów geodezyjnych i prawnych nieruchomości Skarbu Państwa na wniosek Starosty (...) wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej została założona księga wieczysta nr (...) dla nieruchomości Skarbu Państwa oznaczonej działkami nr (...), położonej w obrębie Orzechowe. Przedmiotowa nieruchomość została włączona do zasobów gruntów Skarbu Państwa na mocy art. 2 dekretu z dnia 8 marca 1946r. o majątkach opuszczonych i ponemieckich (Dz.U. nr 13, poz. 87 z póź.zm.).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 października 1998r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. 1998 r. Nr 133, póź. 872 z późn. zm.) dotychczasowe drogi krajowe i wojewódzkie, nie wymienione w wykazie dróg krajowych i wojewódzkich określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998r w sprawie ustalenia wykazu dróg krajowych i wojewódzkich (Dz. U. nr 160, póź. 1071) stają się z dniem 1 stycznia 1999r. drogami powiatowymi. Dotychczasowa droga wojewódzka nr (...) G. - C. - S. nie została wymieniona w ww. wykazie dróg krajowych i wojewódzkich z 1998 r, zatem stała się drogą powiatową. Na podstawie ustawy z dnia 21 marca 1985r o drogach publicznych (Dz. U. nr 19, póź. 115 z 2007 r ze zm.) właścicielem dróg powiatowych stał się Powiat (...). Zarząd Powiatu (...) powołując się na wyżej wymienione przepisy prawa w 2001r złożył do Sądu Rejonowego w Elku Wydziału Ksiąg Wieczystych wnioski o wpisanie prawa własności na rzecz Powiatu (...) do nieruchomości ujawnionych w księdze wieczystej nr (...). Taki stan wpisów w księdze wieczystej pozostaje do chwili obecnej. O tym , że ta droga o szer. 18 istniała już zaraz po wojnie świadczą zapisy w pierwszych tworzonych dokumentach na ziemiach odzyskanych, a mianowicie w rejestrze pomiarowym z regulacji gruntów z 1948 (przy dz. nr 331) i mapie z 1957r. Na mapie z 1948r są wkreślone budynki i widać z niej, że budynek mieszkalny jest posadowiony bardzo blisko z granicą działki drogowej. Aktem nadania z 1956r i aktem nadania z 1959r wydanymi na podstawie dekretu z dnia 6 września 1951r o ochronie i uregulowaniu własności osadniczych gospodarstw chłopskich na obszarze Ziemi Odzyskanych oraz orzeczeniami o wykonaniu aktu nadania dziadek Pana A. W. F. W. i ojciec S. W. nabyli gospodarstwa rolne nr (...)położone we wsi O. oznaczone działkami (...) (F. W.) i działkami nr (...), (...) (S. W.). Obaj też nabyli po 1/2 domu mieszkalnego, 1/2 stodoły i każdy oddzielnie szopę i chlew. Gospodarstwa te są przedstawione na mapie katastralnej z 1948 i mapie z wymiany gruntów z 1957r sporządzonych przez mierniczego przysięgłego E. K.. Dla gospodarstw tych zostały założone księgi wieczyste nr (...) w 1951r (dla F. W.) i nr (...) w 1959r (dla S. W.). W latach 1963-1965 zgodnie z dekretem z 2 lutego 1955r o ewidencji gruntów i budynków wykonano pomiary granic do założenia ewidencji gruntów. Założono wówczas w 1965r rejestr gruntów i mapy ewidencji gruntów dla obrębu O.. Mapy te w swojej treści nie zawierały budynków, a tylko kontury użytków, w tym użytków budowlanych. Działki F. i S. W. otrzymały nowe nr (...), nadal rozdzielala je droga o szerokości 18 m oznaczona działką nr (...), dla której zgodnie z zapisem w rejestrze gruntów władającym było Prezydium Powiatowej Rady Narodowej - Powiatowy Zarząd Dróg (...) w E.. W roku 1969 F. i S. W. przekazali swoje gospodarstwa rolne wraz z zabudowaniami na Skarb

Państwa w zamian za rentę. Dziewiętnaście lat później tj. w 1988r wnioskodawca aktem notarialnym nabył od Skarbu Państwa gospodarstwo rolne wraz z zabudowaniami (które w latach 1956 -1969 było własnością jego dziadka i ojca) położone w obrębie O., złożone z działek nr (...) o łącznej powierzchni 28,3600 ha (działki zmieniły nr po scaleniu i odnowieniu ewidencji gruntów w 1975 roku). W roku 2010 doszło do wymiany gruntów. W 2010r do Starostwa Powiatowego w E. wpłynęło podanie A. W. z prośbą o dokonanie wymiany gruntów części działki nr (...) stanowiącej jego własność, położonej we wsi O. na część działki nr (...) stanowiącej własność Powiatu (...). Prośbę swą A. W. uzasadniał między innymi tym, że działka nr (...) wchodzi pod same zabudowania, że użytkuje tę część działki jako sad, pastwisko i rolę, według tego jak było urządzone stare gospodarstwo. Postanowieniem Starosty (...) nr GN. (...) z dnia 25.06.2010r zostało wszczęte postępowanie wymiany gruntów zgodnie z ustawą z dnia 26 marca 1982 r o scalaniu i wymianie gruntów (tj. Dz. U. nr 178, póź. 1749 z 2003 r), które zostało zakończone decyzją Nr GN. (...) z dnia 18.11.2010 r w sprawie zatwierdzenia projektu wymiany gruntów położonych na terenie obrębu O., gmina S.. Ta wymiana miała ułatwić użytkowanie budynku mieszkalnego w gospodarstwie rolnym (...), w zamian za otrzymany pas terenu przed budynkiem (część dz. (...) czyli po podziale dz.(...)) oddał teren za drogą (dz. (...) (zajęta faktycznie drogą wybudowaną w 1988r). Opracowany przez geodetę uprawnionego i wyznaczony na gruncie projekt wymiany został w dniu 29.10.2010r okazany A. W. i J. D. Powiatowego Zarządu Dróg w E., którzy go przyjęli bez zastrzeżeń (kopia protokołu w sprawie warunków objęcia w posiadanie z dnia 29.10.2010r i oświadczenia uczestników wymiany). Od decyzji w sprawie zatwierdzenia projektu wymiany gruntów służyło prawo wniesienia odwołania do Wojewody (...)- (...) w O., z którego to prawa A. W. nie skorzystał. Decyzja stała się ostateczna, na jej podstawie została wprowadzona zmiana do rejestru ewidencji gruntów i budynków obrębu O.. Obecnie w ewidencji gruntów wnioskodawca figuruje jako współwłaściciel dz. Nr (...) o łącznej pow. 28,4555ha. Decyzja ta nie została ujawniona w księgach wieczystych na ustny wniosek A. W., który zobowiązał się sprostować zapisy w dziale II swojej księgi wieczystej nr (...) poprzez wykreślenie wpisu wspólność ustawowa majątkowa małżeńska dla C. W. byłej żony A. W..

Dnia 29.04.2011r Sąd Rejonowy w Ełku I Wydział Cywilny wyrokiem sygn. IC 19/11 o uzgodnienie treści księgi wieczystej sprostował zapisy w dziale II księgi wieczystej nr (...). A. W. nie poinformował tamt. urzędu o ustaniu przyczyny dla której niemożliwe było ujawnienie decyzji Starosty (...) w sprawie zatwierdzenia projektu wymiany gruntów z 18 listopada 2010r. z uwagi na błędny wpis w dziale II KW nr (...). W chwili obecnej konieczne jest ujawnienie ostatecznej decyzji Starosty (...) w sprawie wymiany gruntów w księdze wieczystej nr (...) (A. W.) i nr (...) (Powiatu (...)). Przywrócenie stanu posiadania zgodnego z aktem notarialnym z 14 stycznia 1988r nie jest możliwe z uwagi na pozostającą w obrocie prawnym ostateczną decyzję zatwierdzającą projekt wymiany gruntów z 2010 roku.

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie I Ns 221/15 Sąd Rejonowy w Ełku stwierdził, że z dniem 15 stycznia 2008r. A. W. s. S. i S. nabył przez zasiedzenie własność:

- części działki gruntu o nr geod. (...) o powierzchni ok. 0,2671 ha, położonej w obrębie O., gm. S., dla której Sąd Rejonowy w Ełku prowadzi księgę wieczystą nr (...), oznaczonej kolorem zielonym na mapie geodezyjnej (k. 307-308 akt sprawy) i opisanej w opinii (k. 306 akt sprawy), sporządzonej przez geodetę B. K. (2), która to mapa wraz z opinią stanowią integralną część postanowienia,

- części działki gruntu o nr geod. (...) o powierzchni 0,1962 ha, położonej w obrębie O., gm. S., dla której Sąd Rejonowy w Ełku prowadzi księgę wieczystą nr (...), oznaczonej na mapie geodezyjnej numerem geod. (...) (k. 349 akt sprawy), sporządzonej przez geodetę B. K. (2), która to mapa stanowi integralną część postanowienia,

- części działki gruntu o nr geod. (...) o powierzchni 0,0207 ha, położonej w obrębie O., gm. S., dla której Sąd Rejonowy w Ełku prowadzi księgę wieczystą nr (...), oznaczonej na mapie geodezyjnej numerami geod. (...) (k. 349 akt sprawy), sporządzonej przez geodetę B. K. (2), która to mapa stanowi integralną część postanowienia.

W kolejnych dwóch punktach Sąd Rejonowy rozstrzygnął o brakujących wydatkach i kosztach postępowania.

Z ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy wynika, iż od dnia 14 stycznia 1988r. A. W. jest właścicielem nieruchomości składającej się z działek gruntu nr geod. (...) o obszarze ok. 28 ha, położonej we wsi O., gmina E., którą nabył w drodze umowy sprzedaży od Skarbu Państwa. Wcześniej w latach 1945-1969 nieruchomość ta była własnością rodziców A. W..

Z chwilą nabycia nieruchomości A. W. rozpoczął użytkowanie powyższych działek gruntu w granicach w jakich użytkowali je jego rodzice, tj. do granicy sąsiedniej drogi polnej o nr geod. (...) oddzielonej od nieruchomości wnioskodawcy rzędem dziesięciu granitowych ciosów. Działka geod. nr (...) stanowiła własność Skarbu Państwa i pozostawała we władaniu Dyrekcji Okręgowej Dróg Publicznych w B. – obecnie stanowi własność Powiatu (...) (od 1999r.) i znajduje się w trwałym zarządzie Powiatowego Zarządu Dróg w E.. W 1988r. w granicach działki nr (...) żołnierze Wojska Polskiego wybudowali szutrową drogę.

W latach 1992-1993 dokonano podziału geodezyjnego działek nr (...). Działkę nr (...) podzielona na działkę nr (...) – odpowiadającą rzeczywistemu przebiegowi drogi oraz na działki (...), które były użytkowane przez A. W.. Natomiast działka nr (...) podzieliła się na działki (...), przy czym działka nr (...) przeznaczona była do wywłaszczenia, które jednak nie nastąpiło.

W 2009 roku A. W. chciał wybudować szopę w obrębie przedwojennego fundamentu domu. Wówczas dowiedział się o rzeczywistym przebiegu granic działek nr (...) oraz o fakcie użytkowania przez niego części nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, a następnie Powiatu (...). W latach 2009-2010 wnioskodawca prowadził korespondencję z władzami Powiatu (...) w kwestii wykupu części zajmowanej nieruchomości, co skutkowało wszczęciem procedury wymiany gruntów. Podzielono wówczas działkę nr (...) na działki nr (...), a działkę nr (...) na działki nr (...).

Decyzją z dnia 18.11.2010r. Starosta (...) zatwierdził projekt wymiany gruntów, w wyniku którego A. W. otrzymał działkę nr (...) o powierzchni 0,2960 ha, stanowiącą własność Powiatu (...), zaś Powiat (...) otrzymał działki nr (...) o powierzchni 0,2960 ha, stanowiące własność A. W..

A. W. od 1988 roku użytkował części działek nr (...), stanowiących obecnie własność Powiatu (...), w sposób rolniczy i sadowniczy, działki te były również przez niego wykorzystywane jako pastwiska. Zasięg tego użytkowania obejmował grunty orne i pastwiska w granicach do dziesięciu ciosów granitowych oddzielających drogę od gruntów wnioskodawcy oraz do wschodniej krawędzi rowu przydrożnego. W ten sam sposób A. W. użytkował część działki nr (...), która w 1988r. stanowiła własność Skarbu Państwa, w 2008r. stanowiła własność Powiatu (...), a obecnie, po wymianie gruntów z 2010r., stanowi własność A. W.. Obszar użytkowania rolniczego przez A. W. wskazanych wyżej działek obejmował powierzchnię: 0,1962 ha - 93 % działki nr (...) (nowowydzielona działka nr (...)); 0,0207 ha - 58 % działki nr (...) (nowowydzielone działki nr (...)); 0,2671 ha - 90 % działki nr (...). Do chwili obecnej nie zmienił się opisany wyżej stan posiadania.

Sąd Rejonowy uznał, iż wniosek złożony przez wnioskodawcę zasługiwał tylko na częściowe uwzględnienie.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd wskazał przepis art. 172 § 1 kc, zgodnie z którym posiadacz nieruchomości nie będący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze. W przypadku wejścia w posiadanie nieruchomości w złej wierze nabycie nieruchomości następuje po upływie lat trzydziestu (art. 172 § 2 kc).

W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu Rejonowego, nie ulega wątpliwości, iż A. W. był samoistnym posiadaczem spornej części działki i posiadanie to trwało nieprzerwanie od 1988 roku. Istotne jest w tej kwestii wcześniejsze posiadanie tej samej nieruchomości przez rodziców wnioskodawcy w latach 1945-1969. Jak wynika bowiem z wyjaśnień wnioskodawcy i zeznań świadków rodzice A. W. użytkowali grunty w tym samym zakresie co wnioskodawca i posiadanie to obejmowało swoim zasięgiem również część nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa – część działki nr (...). Z jednej strony drogi o nr geod. (...) użytkowanie rolnicze A. W., a wcześniej jego rodziców, ograniczone było rzędem dziesięciu granitowych ciosów, zaś z drugiej strony drogi – rowem przydrożnym. Powyższe

ustalenia zdaniem Sądu Rejonowego znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadków, w wyjaśnieniach A. W. i pośrednio wynikają również ze zgromadzonych w sprawie dowodów z dokumentów.

W celu ustalenia powierzchni gruntu podlegającej zasiedzeniu, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego geodety J. S., który w pisemnej opinii wskazał powierzchnie użytkowane przez A. W., sporządził wstępną dokumentację geodezyjną. Sąd dopuścił również dowód z ustnej opinii biegłego, lecz wyjaśnienia biegłego i sporządzona dokumentacja budziły zastrzeżenia zarówno pełnomocnika wnioskodawcy jak i pełnomocnika uczestnika. Wobec powyższego Sąd, na zgodny wniosek zainteresowanych, dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego B. K. (2), który po przeprowadzeniu oględzin sporządził pisemną opinię, w której opisał i uwidoczniał na mapach powierzchnie gruntów przy drodze nr (...) użytkowanych rolniczo przez A. W.. Zgodnie z opinią obszar użytkowania rolnego wyniósł 93 % działki nr (...)/2, 63 % działki nr (...), tj. działek stanowiących własność Powiatu (...). Biegły wskazał również że wnioskodawca użytkuje rolniczo 90 % działki (...), która do czasu wymiany gruntów w 2010r. stanowiła własność Powiatu (...), zaś obecnie stanowi własność wnioskodawcy.

Następnie biegły sądowy B. K. (2) sporządził ostateczną opinię po dokonaniu stosownego podziału geodezyjnego i wyodrębnieniu nowych działek geodezyjnych odpowiadających zasięgowi użytkowania przez wnioskodawcę: z działki (...) powstała m.in. działka nr (...) o powierzchni 0,1962 ha, a z działki (...) powstały m.in. działki nr (...) o powierzchniach 0,0054 ha i 0,0153 ha. Biegły jedynie nie wyodrębnił geodezyjnie z działki nr (...) działki odpowiadającej obszarowi użytkowania przez wnioskodawcę wskazanemu w pierwotnej opinii, uznając, iż jest to zbędne, albowiem działka stanowi już własność A. W..

Sąd uznał, iż wszystkie opinie opracowane przez biegłego zostały sporządzone z należytą starannością, w sposób fachowy i rzetelny, przy wykorzystaniu szerokiej wiedzy specjalistycznej.

Sąd przyjął, iż wejście w posiadanie spornej części działek przez wnioskodawcę w roku 1988r. nastąpiło w dobrej wierze, albowiem wnioskodawca przekonywająco uzasadnił swoje ówczesne stanowisko co do obszaru i granic nabytych działek gruntu. Nabyte działki rolne nie posiadały ogrodzenia ani widocznych punktów granicznych. Zdaniem Sądu uzasadnione było przekonanie wnioskodawcy, iż może użytkować grunty orne i pastwiska w takich granicach jak jego rodzice. Przesłuchani świadkowie – sąsiedzi wnioskodawcy również potwierdzili fakt spokojnego posiadania i użytkowania spornych części gruntów przez wnioskodawcę.

Sąd nie podzielił również argumentacji uczestnika, iż sporne części gruntów nie mogą podlegać zasiedzeniu albowiem znajdują się w pasie drogowym. Postępowanie dowodowe wykazało, że sporne części działek nigdy nie były wykorzystywane jako drogi, a użytkowanie ich polegało na korzystaniu z nich przez wnioskodawcę w sposób rolniczy. To posiadanie trwało w sposób niezakłócony przez ponad 20 lat, pomimo tego iż znacznie wcześniej części tych działek były już przeznaczone do wywłaszczenia pod drogę. To właśnie postępowanie wywłaszczeniowe jest właściwe, aby zapewnić odpowiednią modernizację lub powstanie nowej drogi publicznej, lecz w niniejszej sprawie takie uporządkowanie stanu prawnego nie nastąpiło. Nie wyklucza to oczywiście takiego postępowania w przyszłości, jeżeli będzie niezbędne dla istotnego celu publicznego, w tym m.in. zapewnienia właściwego pasa drogowego.

Zasiedzenie spornych części działek mogło nastąpić z datą wskazaną we wniosku – pomimo tego że działki powstałe z podziału działki nr (...) przed komunalizacją w 1990r. stanowiły własność Skarbu Państwa. Możliwość nabycia własności nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa przez zasiedzenie stało się możliwe na mocy ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. z dnia 18 sierpnia 1990 r. nr 55, poz. 321). Ponadto zgodnie z art. 10 tej ustawy jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy istniał stan, który według przepisów dotychczasowych wyłączał zasiedzenie nieruchomości, a według przepisów obowiązujących po wejściu w życie tej ustawy prowadzi do zasiedzenia, zasiedzenie biegnie od dnia wejścia jej w życie; jednakże termin ten ulega skróceniu o czas, w którym powyższy stan istniał przed wejściem w życie ustawy, lecz nie więcej niż o połowę.

Sąd stwierdził zasiedzenie również w stosunku do działki nr (...), która obecnie stanowi własność A. W.. Wskazał jednak, że działkę tę wnioskodawca nabył dopiero w 2010r., a Sąd orzekając o zasiedzeniu wydaje postanowienie ze skutkiem ex tunc, a więc orzeka o własności z momentem upływu określonego w przepisach terminu. Termin

zasiedzenia części działki (...) upłynął w dniu 14 stycznia 2008r., kiedy to działka (...) stanowiła własność powiatu i w związku z tym na podstawie art. 172 § 1 kc z następnym dniem – 15 stycznia 2008r. A. W. nabył własność użytkowanej części działki (...). Obszar podlegający zasiedzeniu części działki nr (...) został opisany w pierwotnej opinii biegłego B. K. (2) i wyniósł 0,2671 ha (90 % powierzchni całej działki). Sąd nie zlecał już biegłemu wykonywania kolejnej opinii w celu wydzielenia odpowiedniej działki gruntu z działki nr (...) – uznając, że będzie to możliwe również po uprawomocnieniu się postanowienia.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd wskazał przepis art. 520 § 1 kpc.

W złożonej apelacji wnioskodawca A. W. zaskarżył powyższe postanowienie w części, tj. co do punktu I tiret pierwszy, II oraz III.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c., poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodu z opinii biegłego z zakresu geodezji B. K. (2) z dnia 16 listopada 2016 r., uzupełnionej następnie opinią z dnia 28 kwietnia 2017 r., polegającej na przyjęciu, że biegły nie wyodrębnił z działki nr (...) działki odpowiadającej obszarowi użytkowania przez wnioskodawcę wskazanemu w pierwotnej opinii, uznając iż jest to zbędne, albowiem działka stanowi już własność A. W., co skutkowało błędnym uznaniem, że będzie to możliwe również po uprawomocnieniu się postanowienia, podczas gdy w rzeczywistości nie sposób, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, wyciągnąć tego rodzaju wniosków z opinii biegłego B. K. (2), złożonych do akt sprawy, wobec czego koniecznym jawiło się dopuszczenie i przeprowadzenie z urzędu przez Sąd I instancji dowodu z uzupełniającej opinii biegłego celem wyodrębnienia z działki nr (...) działki odpowiadającej obszarowi użytkowania przez wnioskodawcę;

II. naruszenie przepisów postępowania, tj. § 155 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulaminu urzędowania sądów powszechnych w zw. z § 78 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie teleinformatycznym, poprzez jego niezastosowanie w zakresie punktu I tiret pierwszy zaskarżonego postanowienia w sytuacji, gdy obowiązkiem sądu stwierdzającego nabycie własności nieruchomości przez zasiedzenie jest określenie nieruchomości według zasad przewidzianych w przepisach o prowadzeniu ksiąg wieczystych.

III. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 520 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy mając na uwadze przedmiot niniejszego postępowania oraz okoliczności sprawy za oczywistą należało uznać sprzeczność interesów uczestników, co przemawiało za odstąpieniem od ogólnej zasady ponoszenia przez uczestników kosztów postępowania nieprocesowego związanych ze swym udziałem w sprawie i wydanie orzeczenia w przedmiocie kosztów w oparciu o zasady ogólne.

Mając na uwadze powyższe, wnoszę o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia w części, tj.:

a) w punkcie I tiret pierwszy - poprzez stwierdzenie, że wnioskodawca nabył własność całej działki (...) przez zasiedzenie z dniem 15 stycznia 2008 r.;

b) w punkcie II - poprzez odstąpienie od pobierania od wnioskodawcy na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Elku kwoty 357,24 zł tytułem zwrotu części wydatków i obciążenie tymi kosztami uczestnika postępowania;

c) w punkcie III – poprzez orzeczenie o kosztach postępowania w oparciu o regułę określoną w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. i zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania według wyliczeń zawartych w spisie kosztów, złożonym do akt sprawy.

Ewentualnie, wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w części, tj. co do punktu I tiret pierwszy, II i III, oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Nadto, wniósł o zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za I instancję w oparciu o spis kosztów znajdujący się w aktach sprawy oraz za II instancję według norm przepisanych.

Jednocześnie, jeżeli Sąd II instancji nie uzna wadliwości zaskarżonego postanowienia w zakresie punktu I tiret pierwszy za okoliczność przemawiającą za jego uchyleniem w tej części, wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego z zakresu geodezji celem wyodrębnienia z działki nr (...) działki odpowiadającej obszarowi użytkowania przez wnioskodawcę wskazanemu w pierwotnej opinii biegłego z zakresu geodezji B. K. (2) z dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Elku w pkt I postanowienia Rozstrzygnął pozytywnie o części wniosku i nie oddalił wniosku w pozostałym zakresie.

W pozostałych dwóch punktach rozstrzygał o kosztach postępowania.

Rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie zapadło w oparciu o opinię biegłego z zakresu geodezji B. K. (2) z dnia 16 listopada 2016 r., uzupełnionej następnie opinią z dnia 28 kwietnia 2017 r., w której to biegły wyodrębnił z niektórych działek objętych wnioskiem, tj. działek o nr (...), nowe działki, których powierzchnia odpowiadała obszarowi ich użytkowania przez wnioskodawcę — jako posiadacza samoistnego.

Wskutek tego, Sąd Rejonowy w Elku I Wydział Cywilny stwierdził, że z dniem 15 stycznia 2008 r. wnioskodawca nabył przez zasiedzenie własność nowopowstałych działek o nr (...) (wyodrębnioną z działki o numerze (...)), a także działek o nr (...) (wyodrębnionych z działki o nr (...)). Jednakże - w stosunku do objętej wnioskiem działki nr (...) - sąd oparł się wyłącznie na mapie sporządzonej przez biegłego w pierwotnej opinii z dnia 16 listopada 2016 r. mimo faktu, iż rozszczenie skierowane do tej działki zostało uwzględnione w części, tj. w 90%. Przy czym, Sąd uznał za zbędne dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego celem wyodrębnienia z działki nr (...) działki odpowiadającej obszarowi jej użytkowania przez wnioskodawcę, bowiem w ocenie Sądu będzie to możliwe nawet po uprawomocnieniu się postanowienia w niniejszej sprawie.

Wniosek o uzupełnienie postanowienia przez rozstrzygnięcie oddalające wniosek w pozostałym zakresie został oddalony przez Sąd Rejonowy w Elku postanowieniem z dnia 21 listopada 2017 r. (k. 415 akt sprawy.)

Postanowienie to nie zostało zaskarżone i stało się prawomocne.

Granice apelacji wyznacza zakres zaskarżenia apelacją wyroku sądu pierwszej instancji (w całości lub w części). Granice te określa zatem strona wnosząca apelację. Ustawodawca ma tutaj na myśli zarówno granice przedmiotowe, jak i podmiotowe apelacji.

Z art. 351 KPC jednoznacznie wynika, że regulacja ta odnosi się wprost do wyroków sądu. Unormowanie to znajduje odpowiednie zastosowanie również do postanowień (art. 361 KPC), nakazów zapłaty (art. 3532 KPC) i na podstawie art. 13 § 2 KPC do postanowień wydawanych przede wszystkim w postępowaniu nieprocesowym. Mówiąc o odpowiednim stosowaniu art. 351 KPC do postanowień, należy mieć na uwadze nie tylko postanowienia orzekające co do istoty sprawy, lecz także pozostałe postanowienia rozstrzygające kwestie proceduralne.

Odpowiednie stosowanie art. 351 KPC w zw. z art. 13 § 2 KPC wiąże się z oceną czy przepis ten w ramach danego postępowania może spełniać tę samą funkcję co w procesie.

Jeśli sąd w postępowaniu nieprocesowym powinien rozstrzygnąć o wszystkich żądaniach z urzędu, uczestnikom postępowania przysługuje apelacja, nie zaś wniosek o uzupełnienie postanowienia (post. SN z 15.5.2014 r., II CZ 15/14, Legalis).

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy orzekał na wniosek, a nie z urzędu, zatem w przypadku częściowego uwzględnienia wniosku winien był oddalić go w pozostałym zakresie.

W sprawach o stwierdzenie zasiedzenia sąd orzeka postanowieniem, w którym stwierdza, że wnioskodawca nabył przez zasiedzenie własność nieruchomości. M. M. podkreśla, że przedmiotowe orzeczenie ma charakter deklaratoryjny i jest skuteczne wobec wszystkich (erga omnes), a samo nabycie własności poprzez zasiedzenie ma charakter pierwotny (M. Malczyk, w: Góra-Błaszczkowska, Komentarz KPC, 2015, Legalis). W sentencji orzeczenia sąd powinien uwidocznić, z jaką datą nastąpiło zasiedzenie (por. uzasadnienie post. SN z 15.11.1968 r., III CRN 257/68, Legalis, cyt. za: J. Gudowski, w: Ereciński, Komentarz KPC, t. 3, 2012, s. 356). Prawomocne postanowienie stanowi podstawę wpisu do księgi wieczystej osoby nabywającej własność w drodze zasiedzenia jako właściciela. Z postanowienia o stwierdzeniu zasiedzenia wynika nie tylko to, że nabywcą nieruchomości jest osoba wskazana w sentencji orzeczenia, ale i to, że w chwili zamknięcia rozprawy nie było innych osób, które nabyły własność tej nieruchomości (post. SN z 28.3.2003 r., IV CKN 1951/00, Legalis).

Skoro Sąd Rejonowy nie orzekł o całości żądania wniosku, a żadna ze stron w przewidzianym terminie nie doprowadziła do uzupełnienia postanowienia (wniosek o uzupełnienie został oddalony), to apelacja wnioskodawcy, skierowana przeciwko orzeczeniu nieistniejącemu, w części dotyczącej stwierdzenia zasiedzenia całej nieruchomości podlega - jako niedopuszczalna - odrzuceniu (art. 370 kpc i art. 351 w związku z art. 13 § 2 kpc).

Co się zaś tyczy zarzutu naruszenie przepisów postępowania, tj. § 155 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2015 r. - Regulaminu urzędowania sądów powszechnych w zw. z § 78 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 lutego 2016 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie teleinformatycznym, poprzez jego niezastosowania w zakresie punktu I tiret pierwszy zaskarżonego postanowienia w sytuacji, gdy obowiązkiem sądu stwierdzającego nabycie własności nieruchomości przez zasiedzenie jest określenie nieruchomości według zasad przewidzianych w przepisach o prowadzeniu ksiąg wieczystych- zdaniem Sądu Okręgowego był on zasadny.

Aby skorygować orzeczenie Sądu I Instancji Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu geodezji, który określił nieruchomość opisaną w pkt I tiret pierwsze zaskarżonego orzeczenia według zasad przewidzianych w przepisach o prowadzeniu ksiąg wieczystych.

Konsekwencją tego była zmiana zaskarżonego orzeczenia na podstawie przepisu art. 386 § 1 kpc.

Co się zaś tyczy zaskarżonego rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, w ocenie Sądu Okręgowego, zarzuty apelacyjne były niezasadne.

Skarżący domagał się zmiany postanowienia w tej części poprzez orzeczenie o kosztach postępowania w oparciu o regulę określoną w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. i zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania według wyliczeń zawartych w spisie kosztów, złożonym do akt sprawy.

Zauważyć jednak należy, iż w postępowaniu nieprocesowym, odmiennie aniżeli w procesie, obowiązuje zasada statuowana w § 1 omawianego przepisu ponoszenia przez każdego uczestnika tego postępowania wszystkich kosztów, jakie związane są z jego udziałem w konkretnej sprawie. Zasada ta jest konsekwencją różnicy między postępowaniem procesowym a nieprocesowym. W tym ostatnim postępowaniu nie występuje zasada dwustronności, co oznacza brak stron procesowych, w miejsce których występują uczestnicy postępowania. W myśl omawianej zasady, nie istnieje między uczestnikami postępowania nieprocesowego w ogóle obowiązek zwrotu kosztów. Z zasady tej wynikają następujące wnioski: 1) każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane z poszczególnymi czynnościami, których dokonał; 2) każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane z jego działaniem; 3) każdy uczestnik

postępowania ponosi koszty związane z czynnościami procesowymi sądu, podjętymi w jego interesie. Zasada ponoszenia przez każdego uczestnika postępowania nieprocesowego wszystkich kosztów, jakie związane są z jego udziałem w sprawie w praktyce oznacza wzajemne zniesienie kosztów postępowania w rozumieniu art. 100 KPC - Art. 520 KPC red. Zieliński 2017, wyd. 9/Zieliński.

Wyjątki od zasady kreowanej w § 1 omawianego przepisu przewidziane są w § 2 i 3 omawianego artykułu i przedstawiają się następująco: 1) stosunkowe rozdzielanie obowiązku zwrotu kosztów, jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania; 2) włożenie obowiązku zwrotu kosztów na jednego z uczestników postępowania w całości w zależności od stopnia zainteresowania wynikiem postępowania lub sprzeczności interesów; 3) włożenie – w razie sprzeczności interesów uczestników – na jednego uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązku zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika; (...) włożenie na jednego uczestnika obowiązku zwrotu kosztów, jeżeli postępował on niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie. Sąd Najwyższy przyjął, że w sprawach tzw. działowych nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 KPC sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie (post. SN z: 19.11.2010 r., III CZ 46/10, Legalis; 3.2.2012 r., I CZ 133/11, Legalis). To samo dotyczy spraw o podział majątku wspólnego (post. SN z: 6.6.2012 r., IV CZ 13/12, Legalis; 9.8.2012 r., V CZ 30/12, Legalis).

W ocenie Sądu Okręgowego charakter sprawy (o zasiedzenie), w której następuje stwierdzenie niodpłatnego nabycia własności kosztem uczestnika (mimo jego sprzeciwu) dawał podstawę do stosowania do rozliczenia kosztów regulacje przewidzianą w art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 510 § 1 kpc.

SSO Mirosław Krzysztof Derda SSO Małgorzata Szostak- Szydłowska SSO Elżbieta Cembrowicz